

Posudek vedoucího diplomové práce

Student/ka:	David Krčil
Název práce:	System klasifikace popisů společnosti v období ústupu od postmodernismu
Vedoucí:	doc. Mgr. Michael Hauser, Ph.D.
Oponent¹:	

Autor diplomové práce si klade ambiciózní cíl, jímž je komparace několika kulturních a sociologických teorií, které usilují o komplexní popis dnešní společnosti „po konci postmodernismu“. Dalším cílem je vyvození společných a odlišných charakteristik, které tyto teorie přisuzují současné společnosti. Výběr teorií se uskutečnil mj. na základě kritéria jejich deskriptivnosti. Teorie, které obsahují preskriptivní rozměr, se autor rozhodl nezohledňovat. Takto striktní kritérium výběru však nebylo dodrženo a dodrženo ani být nemohlo, neboť takové kritérium je v principu sporné. Téměř vždy z výpovědi o současnosti vyplývají nějaké výroky o možných tendencích a budoucích stavech věcí. Autor sám takové výroky uvádí: „Drastičtější je ale její vztah k budoucnosti, protože jestli minulost dnešní doba přehlíží, tak vůči budoucnosti je vyloženě agresivní. Tato agrese se projevuje v bezohledném přehlížení budoucích generací a prosperování na dluh, který bude muset být v budoucnu splacen.“ (s.34) Nebo na jiném místě: „Z budoucnosti se stal nejasný a dynamicky se tvořící zítřek řízený momentálními událostmi, jehož výsledek by mohl být stejně tak pozitivní jako negativní. V postmoderní době se tedy stalo obecně přijímanějším užívat si dnešku osvobozeně od morálních povinností vůči budoucnosti a obav z ní, tedy žít tady a teď.“ (s. 43)

Celkově oceňuji, že autor nepodává pouhou reprodukci daných teorií, nýbrž o nich samostatně přemýšlí a občas se s nimi pouští do vyargumentované polemiky, viz např. pozn. 160, s. 40, kde autor polemizuje s Lipovetského interpretací Kanta.

Předložené tabulky mají ambici zachytit co možná nejvíce charakteristik, které jednotlivé teorie připisují současné společnosti, avšak tyto tabulky i zvolené charakteristiky nejsou přehledné a důkladněji promyšlené. Občas se v nich objevují zavádějící nepřesnosti. Viz tabulka č. 4 na s. 87, kde metamodernismus je řazen tak, že souhlasí s tím, že ve společnosti vládne důvěra v budoucnost. Metamodernisté však ve skutečnosti poukazují především na oscilace mezi důvěrou a nedůvěrou, skepsí a nadějí, atd. Tabulky lze ocenit jako metodu, jak zpřehlednit současný kulturně teoretický terén, avšak bylo by zapotřebí konstruovat je tak, aby měly větší výpovědní hodnotu.

¹ Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

Někde se objevují drobné nepřesnosti, např. věta „Poznatky Jamesona však již dle Nealona nejsou aktuální, což je zcela logické, protože tato postmoderní kniha byla publikována v roce 1984“. V tomto roce byl publikován článek toho jména, kniha byla publikována v roce 1991.

Celkově je diplomová práce nadprůměrná. Zvolené téma je nové a náročné na zpracování a zpracováno bylo až na uvedené výhrady vynikajícím způsobem. Autor se zároveň snažil vytvořit novou metodu, jak toto téma zkoumat. Je to metoda, která – po jejím dopracování – má svůj badatelský potenciál.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Jak byste na základě předložených teorií charakterizoval současnou společnost?
2. Jak byste své poznatky přenesl do výuky na středních školách?

V Praze 10. 5. 2023

.....